

นโยบายที่ ๒ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๖ : ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นหรือการจัดทำโครงการเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับตลาดแรงงาน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้เรียนและประชาชนทั่วไปตลอดจนผู้ที่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านวิชาชีพต่างๆ พัฒนานวัตกรรมต่อยอดเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องวิธีการใช้การดูแล การบำรุงรักษา และการสอนซ่อมสร้างด้วยตนเอง

๒) การดำเนินการโดยภาพรวมเขตตรวจราชการที่ ๑๓ พบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการดำเนินการยกระดับศักยภาพทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการ Reskill , Upskill มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเชื่อมต่อกับสายงานอาชีพต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจัดตามวัตถุประสงค์ของแต่ละวิทยาลัย เช่น การจัดทำหลักสูตรระยะสั้น การเสริมสร้างอาชีพ Fix it Center เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนจบหลักสูตรมีงานทำ ดำเนินการจัดอบรมอาชีพเสริมในชุมชนเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) พัฒนาทักษะอาชีพและสร้างอาชีพเสริม (Fix it Center) เพื่อให้ประชาชนได้มีอาชีพใหม่ ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน

ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๑) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ขานรับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) การมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) โดยจัดทำโครงการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนของวิทยาลัย ในสังกัดอาชีวศึกษา/ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้นโดยวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การอบรมอาชีพเสริม ในชุมชน โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับ มาใช้ต่อยอดหากต้องการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข “เรียนดี มีความสุข” สถานศึกษาร่วมพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียน ในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน

๒.๒) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

๒.๒.๑) มีการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อนำความรู้ และประสบการณ์ไปต่อยอดเป็นผู้ประกอบการ และเพื่อเป็นเวทีให้นักเรียน นักศึกษา ได้นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมาจำหน่ายแล้วมีรายได้ระหว่างเรียนตลอดปีการศึกษา

๒.๒.๒) สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือหลักสูตรทวิศึกษาและผู้เรียนในระบบปกติ โดยมีโครงการหารายได้ ระหว่างเรียน ภายใต้ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถานศึกษา

๒.๒.๓) มีเครือข่ายสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ พร้อมทั้งมีการจัดทำ MOU ร่วมกับสถานประกอบการ

๓) ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. สถานประกอบการไม่เพียงพอ	๑. ควรจัดหาสถานประกอบการเพิ่ม	๑. มีสถานประกอบการเพียงพอ
๒. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง	๒. เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์	๒. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูล
๓. ขาดเงินทุน และงบประมาณในการประกอบธุรกิจ	๓. ควรจัดหาแหล่งทุนจากภายนอก	๓. นักเรียน นักศึกษา มีทุนในการประกอบการ
๔. นักเรียน นักศึกษา ฝึกงานไม่ตรงสาขา	๔. ควรจัดหาแหล่งฝึกงานให้ตรงกับสาขาที่เรียน	๔. นักเรียน นักศึกษา มีทักษะตรงสาขาที่เรียน
๕. การยอมรับผู้เรียนด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาที่ต่ำกว่าระดับการปฏิบัติงานที่ต้องการของสถานประกอบการ	๕. ควรมีองค์กรหรือหน่วยงานพัฒนาหลักสูตรและร่วมกำหนดสมรรถนะอาชีพที่ต้องการร่วมกัน	๕. ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ มีรายได้หรือค่าตอบแทนในระหว่างเรียนและจบการศึกษา มีงานทำ ๑๐๐%
๖. การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านขายและด้านการประกอบธุรกิจ	๖. ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการผลิต ด้านการตลาด	๖. กำหนดเป้าหมายการสร้างแบรนด์ให้ชัดเจน
๗. การแนะนำการเรียนต่อสายวิชาชีพตามความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	๗. แนะนำการเรียนต่อสายวิชาชีพตามความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน	๗. ผู้เรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงด้านทักษะอาชีพ และสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับมาใช้ต่อยอดหากต้องการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไปได้
๘. การสร้างแรงจูงใจของสถานประกอบการในการรับเด็กไปฝึกงาน	๘. สร้างแรงจูงใจของสถานประกอบการในการรับเด็กไปฝึกงาน	๘. เรียนจบแล้วมีงานทำ
๙. การสนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ พร้อมหรือความร่วมมือกับเครือข่าย ทั้งในระดับกระทรวงความร่วมมือในระดับภูมิภาคกับกระทรวงมหาดไทย	๙. สนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ พร้อมหรือความร่วมมือกับเครือข่าย ทั้งในระดับกระทรวงความร่วมมือในระดับภูมิภาคกับกระทรวงมหาดไทย	๙. นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดสร้างรายได้เป็นอาชีพในอนาคต
๑๐. การผลิตกำลังคนระบบทวิ	๑๐. ผลิตกำลังคนระบบทวิภาคี	

ภาคีกับกระทรวงแรงงาน และ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งภาคเอกชนต่าง ๆ ด้วย	กับ กระทรวงแรงงาน และ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งภาคเอกชนต่าง ๆ ด้วย	
๑๑. การพัฒนามาตรฐานและ หลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ	๑๑. เน้นพัฒนามาตรฐานและ หลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้ง ภายใน ประเทศ และ ต่าง ประเทศ รวมทั้งสถาน ประกอบการต่าง ๆ	
๑๒. การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างภาคประกอบการและภาค การศึกษา และปรับระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	๑๒. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากร ร่วมกันระหว่างภาคประกอบการ และภาคการศึกษา และปรับ ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน	
๑๓. การวางแผนในการขับเคลื่อน ในระดับพื้นที่ยังไม่ชัดเจน	๑๓. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการดำเนินงานอย่างชัดเจนใน ระดับพื้นที่	
๑๔. งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ฝึกอาชีพไม่เพียงพอในการจัด กิจกรรม	๑๔. สนับสนุนงบประมาณในการ ดำเนินงานสร้างงาน สร้างอาชีพ	
๑๕. ระบบการแนะแนวในการ เรียนต่อสายอาชีพไม่ได้รับความ สนใจเท่าที่ควร		

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ๔.๑) ผู้เรียน มีเป้าหมายที่ชัดเจน ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการฝึกประสบการณ์ ในสถานประกอบการ
- ๔.๒) ผู้เรียนจบการศึกษา และมีงานทำ
- ๔.๓) ผู้เรียน นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดสร้างรายได้เป็นอาชีพในอนาคต
- ๔.๔) ความวิริยะอุตสาหะของครูที่ปรึกษาและผู้เรียน
- ๔.๕) เงินทุนในการประกอบธุรกิจ
- ๔.๖) สถานศึกษาดำเนินตามกระบวนการ PDCA คือ ศึกษาสภาพบริบท วางแผน ดำเนินการ ผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาในครั้งต่อไป
- ๔.๗) การดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสาขาวิชาชีพ ภายใต้ความพร้อมที่มี ความสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
- ๔.๘) สร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับต่อองค์กรภายนอก

๔.๙) นักศึกษามีสถานที่ฝึกอาชีพตรงตามสาขางาน หลากหลายสาขาวิชา

๔.๑๐) สร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

๕. ข้อเสนอแนะ

๕.๑) ควรควรรนำแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ไปใช้ในการบริหารจัดการ

๕.๒) สถานประกอบการควรรนำแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไปปรึกษาหารือกับสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

๕.๓) ภาครัฐเพิ่มมาตรการจูงใจ ในการสร้างความร่วมมือในการร่วมจัดการศึกษา

๕.๔) สถานศึกษาควรดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ภายใต้ความพร้อมของสาขาวิชาชีพและบริบทของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

๕.๕) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุน ร่วมบูรณาการในการดำเนินการตามโครงการอย่างจริงจัง ปฏิบัติได้จริง เช่น การปรับระเบียบ แนวปฏิบัติ หลักสูตรฯ การให้วุฒิผลการเรียน วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ของผู้เรียนและสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน

๕.๖) ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาและผู้เรียนที่เป็นประชาชนทั่วไปในพื้นที่

๖) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี

๖.๑) สำนักงานเขตพื้นที่การจัดการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑ ดำเนินการรูปแบบ ๒ACE ตามวงจร PAOR

๖.๒) โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนและทักษะชีวิตให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๖๐ คน ที่สมัครใจไปทำงานเพื่อหารายได้ช่วยเหลือผู้ปกครองในระหว่างปิดภาคเรียนเป็นระยะเวลา ๖๐ วัน ณ บริษัทพัฒนาวิชาการ จำกัด จังหวัดปทุมธานี

๖.๓) โครงการพัฒนาทักษะทางอาชีพ เสริมประสบการณ์ สร้างรายได้ระหว่างเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ณ ตลาดกรีนมอ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์